

БОРИС РУДЕНКО ИЗКЛЮЧЕНИЕ

Превод от руски: Катя Димитрова, 1983

chitanka.info

Позвъняванията следваха пронизително и досадно. След десетото поредно звънене Кестер изруга, отиде до вратата и я разтвори с ритник. На площадката стоеше непознат човек. Наклонил леко настрани глава, той гледаше с интерес Кестер.

— Здравейте — каза непознатият и се усмихна. — Идвам ви на гости.

— Не чакам гости — отвърна Кестер, — нито съм ги канил.

— Да? — непознатият малко се замисли. — Но аз не съм просто гост. Идвам по работа.

Кестер демонстративно погледна часовника:

— Слушам ви.

Гостът, изглежда, не забелязваше неприветливостта на домакина.

— Салников — представи се той. — От Управлението за космически изследвания. Аз следях вашето дело и искам да изясня някои неща.

— А, ето какво било — устните на Кестер се изкривиха в насмешка. — Тогава напразно сте си загубили времето.

— Защо? — искрено се учуди Салников. — В материалите по вашето дело не намерих отговор на един много важен въпрос.

— Търсете — каза Кестер, — а мен ме оставете на мира. Колегията прекрати разследването още преди година. Сбогом.

Той се обърна, като се готвеше да захлопне вратата.

— Знаете ли, Кестер, аз ви вярвам — тихо произнесе Салников.

— Какво? — недоумяващо попита Кестер.

— Вярвам, че не сте виновен в нищо — търпеливо повтори гостът. — И, струва ми се, знам какво трябва да се направи, за да повярват и останалите.

За миг Кестер застина, след това неговата едра, тежка фигура някак се отпусна. Той погледна Салников вече без враждебност, но с отдавна затаена тъга и мъка.

— Ако се опитвате да ме баламосвате, за да изтръгнете нови сведения...

— Разрешете да вляза — невъзмутимо каза Салников и Кестер бавно се отстри.

Салников се разположи в едно от меките кресла в гостната и докато Кестер носеше чаши и бира, го разглеждаше крадешком.

Безусловно самотата не тежеше на Кестер. И съвсем не поради някаква стеснителност — той просто не се нуждаеше от общуване.

Краткото отпускане на домакина премина. Той гледаше Салников изпод неравните, рунтави вежди мрачно и напрегнато.

— Аз внимателно изучих материалите — започна Салников — и си представям какво не ми достига. Всъщност вие как попаднахте на Алдам?

— По същия начин, както и останалите.

— Имам предвид друго. Нали вие не бяхте в списъка на резервите?

— А, това ли... Чиста случайност. Метеорологът от резервите си счупи крака на Кордилиерите. А когато загина Меле, аз бях свободен и се мотаех из управлението, очаквайки назначение.

— Преди не сте работили в Извънземието, нали? — уточни Салников и Кестер утвърдително кимна.

— И ви предложиха да летите на Алдам, защото, както се казва, сте били под ръка?

— Предложиха ми да летя на Алдам затова, защото съм отличен специалист.

— Така значи? — Салников беше леко шокиран.

На масата се разля малко бира. Кестер моментално измъкна иззад гърба си салфетка и започна така яростно да трие повърхността на масата, че Салников изненадано се отдръпна заедно с чашата си.

— А как успяхте така бързо да преодолеете всички необходими формалности? — каза той. — Редът при подбора на кандидатурите в групите за далечно търсене е доста строг.

— Нямах никакви затруднения — пренебрежително махна с ръка Кестер.

— И преминахте всички процедури? И тестовете за екстремни ситуации? И изпитанията за психологическа съвместимост?

— Всичко — без колебание отвърна Кестер.

— Как така? — Салников изглеждаше много озадачен. — Ето извадка от личното ви дело. На осемнайсти февруари сте били включен в резервния състав на групата „Алдам-IV“, а на деветнайсти вече сте опътували за орбиталната база.

— Е, и какво?

— Просто е невъзможно за един ден да се мине проверката.

— Мислите ли? — запита лениво Кестер.

— Разбира се! — Салников беше безкрайно изумен. Кестер даже изпита към него нещо като съжаление.

— Е, добре — каза Кестер. — Този път действително не минах през медицински преглед. Прекадено малко време им оставаше. Оформиха ми документите въз основа на предишните прегледи.

— Странно — рече Салников. — Кажете, бихте ли се съгласили да преминете такава проверка сега?

— Не!

— Защо?

— Не е ваша работа — бе отговорът.

Салников, изглежда, съвсем не умееше да се обижда. Той докосна с пръст бузата си и предпазливо каза:

— Разбирате ли, точно тук е главното несъответствие. Та вие, м-м, не сте лесен за общуване, а проверката за съвместимост е основен критерий при подбора на групи за далечно разузнаване. Така и не разбрах къде и кога сте я преминали.

— Е, и какво? — презрително каза Кестер.

— Как какво? — отново се изуми Салников. — Но това въобще е невъзможно.

— Точно в това е работата! — ожесточено викна Кестер. — Всеки некомпетентен кретен, склонен към лицемерие, има хиляди пъти повече шансове, отколкото този, за когото по-важно от всичко е работата, делото!

— Виж ти! — разпери ръце Салников. — Хубаво мнение имате за психоанализа.

— Въпросният психоанализ, драги, е предвиден за средното равнище. За сивия поток. Почти за тъпаци. Пред всяко отклонение той е безсилен — безапелационно заяви Кестер.

— Аха — каза с разбиране Салников, — а вие, естествено...

Въпреки старанието си Кестер не забеляза в гласа му и сянка от ирония.

— Именно — сухо потвърди той. — Естествено.

— Да... — каза Салников. — Но да се върнем към темата... В медицинския център се запознах с Валентина Игоревна...

— Душите — потвърди Кестер, — проследявате. И до Макарова сте се добрали. И какво е могла да ви съобщи Макарова?

— Странно, Кестер. Наричате бившата си жена с фамилното ѝ име. Все пак цяла година сте живели заедно, не сте съвсем чужди хора.

— Ще ме поучавате ли? — измърмори Кестер. Все пак той малко се смути.

— Валентина Игоревна Макарова ми призна, че, меко казано, ви е помогнала да преодолеете благополучно бариерата на психолозите. Тя искрено е искала да ви помогне и даже се е решила на сериозно нарушение, като ви е оформила допускането със задна дата. Тя много ви съчувствува... И сега също.

— Защо ме занасяте? — каза Кестер. — Щом като знаете всичко, защо питате?

Това, че Макарова би могла да си има неприятности заради него, изглежда, и през ум не му минаваше. Салников само се учуди на такова равнодушие.

— Всичко, но не съвсем. Не разбирам защо толкова сте се стремели към Извънземието?

— Няма и да разберете — процеди Кестер. — По-добре ми кажете защо такъв брой съвършено нищожни хора заемат места, които не им се полагат? Щом седят, да си седят. Но не! Те посвещават целия си живот да тъпчат старателно в калта по-добрите, от тях, по-талантливите, по-умните. Извънземието изцяло е натъпкано с тях. А включете който и да е информационен канал: те, разбирате ли, са по-добри от най-добрите. За простосмъртните, виждате ли, е недостъпно това, на което те са способни. А за мен е достъпно, разбирате ли! Цял живот се опитват да направят от мен идиот! А аз мога... не по-зле от вашите надути супермени...

Кестер прекъсна речта си и потъна в мрачен размисъл.

— Какво още искате от мен? — каза той накрая.

— Искам да ми разкажете как се случи това. Всичко, от самото начало. Оставете най-последна тази глупава салфетка! — ядоса се Салников, като забеляза, че Кестер отново се кани да трие масата. — Какво чувствувате? Четох показанията ви много пъти, но трябва и да ги чуя.

— Добре — съгласи се мрачно Кестер. — Това беше най-обикновено излизане. Ние с Юрханов и Вескивяли се спуснахме с планера, за да подменим захранването в метеоточката. Когато кацнахме на Алдам, Юрханов откри дребни нередности в системата за

регулиране на жирокомпаса и реши да ги отстрани. Той помоли Вескивяли да му помогне, а аз се отпавих към метеоточката.

— Сам?

— Планерът кацна само на стотина метра от нея. Наоколо беше равна степ, а в степта нямаше от какво да се страхувам... Ако в границите на видимостта няма нищо опасно...

— И все пак вие сте нарушили забраната да не излизате на повърхността сам?

— В известен смисъл. Фактически в тези условия забраната не е нещо повече от едно пожелание. Юрханов и Вескивяли не възразиха. През цялото време слушах по радиото как разговаряха помежду си. Понякога ми се обаждяха и аз отговарях. При контейнера с приборите се задържах по-дълго, отколкото очаквах. Вратичката беше обрасла с дълъг мъх, който се размърда, реагирайки на моето приближаване. Някаква разновидност на росянката. Може би трябваше да я унищожа, но аз реших просто да разглобя задната стена на контейнера. С това се занимавах около четвърт час. Още толкова време отиде за смяна на батериите и за възстановяване на стената.

— През цялото това време чувате ли планера?

— Да... Струва ми се, да. Работата ме отвличаше, но не долавях нищо тревожно...

— Кога разбрахте, че на планера се е случило нещо?

— Вече се връщам, когато Юрханов изведнъж извика: „Какво е това?“ След това и двамата закрещяха... Това — Кестер завъртя глава — беше страшно. Никога не съм чувал мъже да крещят така.

— За какво? Какво крещяха?

— Просто вик. Див, зловещ. Аз се втурнах към планера. Стори ми се, че нещо се плъзна по степта. Не съм сигурен — нищо не видях, само някакво усещане за стремително движение над мен... Но тогава не ми беше до това... Двамата лежаха в кабината с изкривени от ужас лица. Вече мъртви. Аз стартирах. Моментално.

— Нищо ли не усещахте в този момент?

— Да усещам? Усещах ужас. Беше ми непоносимо страшно. Там, в базата, ми трябваше доста време, за да мога да разкажа свързано...

— И какво?

— Те ме накараха да повтора разказа два или три пъти. Още тогава разбрах, че просто не ми вярват. Те клатеха глави и правеха

съчувствени физиономии, но в погледите на всички се четеше недоверие, подозрение.

— Подозрение? В какво?

— Те ме смятаха за виновен. Още тогава. Прозрях това у всички, като се започне от Паригин и се свърши с това нищожество радиста Квирин. Мнозина бяха готови при първа възможност да ме обвинят в каквото си искат.

— Но защо?

— Защото тази смяна на базата беше едно изключително сближение от тъпаци и невежи. По-добре би било Колегията да провери как е станало така, че половината от отряда се състоеше от откровени бездарници, а другата — от завистливи безделници, готови да очернят всеки, който може малко повече отколкото те.

— Слушайте, Кестер — не се сдържа Салников, — помислете какво говорите! Загинали са двама души от групата. Не просто колеги, а близки другари на мнозина от базата. Това е мъка за всеки един от тях, а вие ги обвинявате в някакви сплетни и интриги срещу вас.

Кестер пренебрежително се разсмя:

— Бях сигурен, че няма да ми повярвате. Целият този разговор е съвършено безполезен.

— Добре — сухо каза Салников. — Какво стана по-нататък?

Кестер се замисли. Изминаха минута-две.

— Заради този случай полетите до Алдам бяха прекратени. Опитвах се да разберат от какво са умрели...

* * *

Гибелта на Меле сметнаха за трагична случайност. Пък и просто нямаше други обяснения. Неговият планер се разби в планинския масив Южни врати и беше намерен два часа след катастрофата. В тих, ясен ден Меле се беше забил в стената на каньона. След това командирът на отряда Паригин забрани да се спускаме на Алдам поединично и чак до случая с Юрханов и Вескивяли нищо вече не будеше безпокойство.

Смъртта на двамата десантници налагаше да се преосмисли случилото се. Юрханов и Вескивяли умряха от обширен кръвоизлив в

мозъка. Защо така изведнъж у двама абсолютно здрави хора, десантници, едновременно се е получил инсулт? Не е ли била и гибелта на Меле също такава внезапна и необяснима? На тези въпроси нямаше отговор.

Разбира се, никой на Станцията не се канеше да обвинява Кестер в гибелта на десантниците. Наистина мнозина изпитваха откровена неприязън към този невероятно труден и сложен човек. И психологът на отряда Камински неведнъж се питаше: как всъщност Кестер е могъл да попадне в резервния състав? Със своята нетърпимост, рязкост и абсолютно пренебрежение към чието и да било мнение Кестер неизбежно предизвикваше раздразнение у околните. Самият той, изглежда, не забелязваше това. Вероятно защото и него околните го дразнеха не по-малко.

Обаче в своята област Кестер действително беше прекрасен специалист — това донякъде позволяваше да се примиряват с другите му качества.

Неизвестната опасност поставяше под удар цялата програма за работа на отряда. Паригин беше поставен пред алтернативата: или да съкрати програмата, или да поеме отговорността за продължаването ѝ в условията на извънредно нарасналия риск, който по своята същност не можеше да се прогнозира.

При всеки друг случай Паригин би избрал първото. Но сега той не можеше да решава самостоятелно. Преди месец Бонев откри площадката за кацане на Пришълците — точно такава, както откритите вече на Церекс и Сфилон. А три дни преди трагедията Тулин регистрира в атмосферата на планетата появяването на странни яйцевидни тела.

Когато на обзорния екран се появи върволицата от проблясващи овоиди, Тулин, който по това време беше дежурен на телескопа, просто не повярва на очите си, което впрочем не му попречи да включи видеокамерата.

Овоидите описаха правилна крива, чиято горна част минаваше по границата на тропосферата, и се спуснаха (или паднаха?) на повърхността на планетата в горите на екваториалния материк. Тулин не успя да засече координатите на мястото на кацането — всичко стана твърде бързо. Той определи само приблизителния район с диаметър

около осемдесет километра. Десантниците в продължение на два дни претърсваха този район, но не откриха нищо.

Овоидите нямаха нищо общо с известните живи форми на Алдам. Те въобще на нищо не можеха да се оприличат. Ако наистина бяха създадени от друг разум, ако появяването им наистина предвещаваше това, към което се стремеше и което търсеше човечеството, осъзнавайки себе си във Вселената, то значението на работата на отряда сега нарастваше неимоверно.

Затова Паригин направи изключителна крачка, разбирайки прекрасно, че в очите на Управлението тази крачка може да постави под съмнение неговата компетентност като ръководител на експедиция от такава класа. Паригин предложи на отряда да вземе колективно решение.

Петдесет и шест души — сред тях и самият Паригин — се изказаха за продължаване на програмата. Петдесет и седмият, Кестер, беше против. Впрочем, почувствувал, въпреки своята непроницаемост, всеобщото неодобрение, Кестер веднага се постара да смекчи реакцията, като съобщи, че той просто не вярва в никакви пришълци.

След това Паригин отново пое функцията на ръководител, изисквайки безпрекословно изпълнение на целия списък от мерки за безопасност, включително до носенето на страшно неудобните защитни наметки.

От този ден в десантните планери дежуреха постоянно групи, готови всяка секунда да излетят към мястото на предполагаемия контакт.

Единствен Кестер дежуреше с явно неудоволствие, съсипвайки партньора си по дежурство с мърморенето си по повод на това, че той, Кестер, е принуден да губи скъпоценно време за лов на миражи.

Партньорът на Кестер по правило изпадаше в тих бяс и се опитваше следващия път на всяка цена да размени вахтата си с когото и да е, само да не остава още един път насаме с Кестер.

Очакването не се оказа напразно. След две седмици овоидите отново се появиха, но сега бяха подготвени за тяхното появяване.

Така се случи, че в състава на дежурната група по това време бе и Кестер. Той дежуреше в един от планерите заедно с Олгин.

Като описаха параболична крива, овоидите се спуснаха на каменистото и голо плато на Първия Десант и сега крайната точка на

полета им беше засечена с максимална точност.

И трите планера излетяха незабавно.

Този район на платото беше извънредно неудобен за визуален оглед. Отвесни скали, лъкатушни каньони, каменни сипеи без нито едно стръкче растителност под палещите лъчи на светилото. Като направи няколко кръга на минимална височина, командирът на десанта Бонев се убеди, че най-голям интерес в тази грамада от диви камъни представлява котловината почти в самия център на скалната група. Котловината, по-скоро широката клисура, имаше един вход и стръмни стени, в които тъмнееха правилни кръгли отвори на пещери, които добре се различаваха от височината, на която летяха апаратите.

Дъното на котловината беше толкова гъсто осеяно с огромни и остри каменни блокове, че кацането тук беше изключено. Бонев реши да спусне два планера на сравнително равната площадка пред входа на клисурата. Третият планер, със Сафонов и Бармин на борда, оставаше във въздуха, за да прикрива Бонев и да изпълнява функцията на ретранслатор, тъй като връзката с базата поради многократното отражение на сигналите в скалния лабиринт рязко се влошаваше.

Наоколо нямаше ни най-малки признаци за опасност. След кратко съвещание с Паригин Бонев реши да влезе в котловината и да изследва отблизо някоя от пещерите, но без да влиза навътре... Даже такова относително предпазливо решение неочаквано предизвика резкия протест на Кестер. Възраженията му звучаха странно. Той се позоваваше на неподготвеността на групата, на липсата на система и ясен план, което звучеше почти абсурдно, като се имаше предвид, че те абсолютно нищо не знаеха за ситуацията.

Изглежда, той се ръководеше от най-обикновен страх и Олгин недвусмислено намекна за това, като заяви, че всички проблеми прекрасно биха се разрешили, ако Кестер остане в планера. Кестер на свой ред кипна и започна крайно раздражено, но неубедително да отстоява своето мнение.

Бонев прекъсна спора, като определи последното място за Кестер. И четиримата — Бонев с партньора си Григорович, Олгин и Кестер — изминаха петдесетте метра, които деляха мястото за кацане от входа в котловината и благополучно го преминаха. До най-близката пещера имаше около триста метра. Като се спусна ниско, доколкото позволяваше предателският релеф, Сафонов внимателно следеше как

късичката верига от хора се промъква между скалните обломки към тъмния отвор. Те не бяха изминали и половината път, когато стана всичко.

Даже на себе си Сафонов така и не можа да обясни дали видяното от него не беше само игра на въображението. За кратък миг пещерните отвори изведнъж станаха изпъкнали, издуха се като мехури от кипяща смола. В същата секунда в микрофоните се раздаде отчаян вик, една от фигурите долу се втурна настрани от теснината. След още няколко секунди един планер се откъсна от повърхността и се устреми в небето.

Беше се случило нещо страшно. Нито Бонев, нито останалите, нито носещият се планер не отговаряха на повикванията. Като постави бордовите разрядници в бойна готовност, Сафонов устреми своя планер надолу, извършвайки почти невъзможното. Целият му опит не би му помогнал да повтори такова кацане. Като само по едно чудо не се обърна, планерът застина като на постамент върху плоската базалтова плоча, набраздена от пукнатини, край която лежах неподвижно три тела. Впрочем не. И Сафонов, и Бармин видяха ясно, че един от тримата слабо помръдна.

Една минута беше достатъчна, за да се измъкнат от планера и да дотичат, но тази минута се оказа твърде дълга. И тримата бяха вече мъртви.

* * *

— Обвиниха ме, че съм ги изоставил в опасност — глухо проговори Кестер. — Не е така, това е лъжа! — извика в изстъпление той. — Те вече бяха мъртви. Аз се изплаших и избягах, да! Но те умряха един миг преди това. На десет крачки от мен те изведнъж паднаха и умряха. Никой от тях не можеше да бъде спасен!

— А вие? Какво чувствахте в този момент?

— Не зная — каза Кестер, — не съм сигурен... някакво странно усещане. Като че ли имаше някой наоколо, навсякъде, до мен... Изплаших се. Смъртта беше на косъм от мен... Може би съм страхливец, но никого не съм изоставял. Те вече бяха умрели, разберете...

Гласът му угасна, отпусна глава върху скръстените си ръце и замря.

— И така, Колегията завинаги ви лиши от достъп до извънземни станции — хладнокръвно резюмира Салников. Кестер беше готов да скочи — и се учуди от промяната, станала със Салников. Пред Кестер сега седеше съвършено друг човек, с твърдо лице и остър поглед.

— Всъщност кой сте вие? — възмути се Кестер.

— Всъщност аз съм член на Колегията на Управлението — отвърна Салников.

— А, така значи! — Кестер опря гръб в облегалката на креслото. — И при гласуването по моето дело...

— Тогава гласувах за утвърдено решение. Всеки на моето място би постъпил така. Разногласия въобще нямаше. Вашето бягство реши всичко. Вие сте изоставили другарите си — това е главното.

Кестер около минута злобно гледаше Салников.

— Чудя се защо досега не съм ви изхвърлил.

— Много просто — отвърна Салников с готовност. — На вас никой не ви вярва. Вече се хващате и за сламка.

Кестер се изправи в цял ръст, сочейки с ръка вратата, и вече отвори уста, готов да се развика, но Салников го изпревари.

— И точно аз съм тази сламка — много сериозно каза той. — Сега ме слушайте внимателно. През изминалата година станаха важни събития. След случилото се на Алдам се спускаха само автомати. Ние изяснихме, че тези пещери са резултат от разумна дейност. Пък и това съвсем не са пещери. Те са също своеобразни площадки за кацане. Така че няма съмнение: контакт е имало. Защо е завършил трагично? Впрочем срещу автоматите нямаше никакви покушения. Най-различните програми, предлагани като основа за контакт, се оказаха безполезни. В околностите на Алдам било забелязано появяването на овоиди в открития Космос. Те избягнали сближаването с откритите ги патрулни катери. Изглежда, че след случилото се с вас и вашите другаря нас старателно ни избягват. Разбирате ли?

— Нищо не разбирам — мрачно каза Кестер.

— Ето! — Салников вдигна пръст. — И аз разбирах не повече от вас, ако не беше случаят на Церекс. Преди месец и половина.

— На Церекс? Там също ли бяха открити техни площадки за кацане?

— Не само площадки. Преди месец и половина на Церекс се състоя среща с Пришълците. И завърши също така трагично. Загинаха четирима. Трима — на място, като другарите ви. Четвъртият — планетологът Романовски — живя още един ден. Причината за смъртта е същата. Когато за кратки минути идваше в съзнание, той се опитваше да каже нещо, да обясни.

— Какво?

Салников въздъхна и разпери ръце.

— Можаме да разберем само някакви откъси от фраза: „... искаха... зло...“ — нещо от този род. Във всеки случай именно така разбрали тези, които са били заедно с Романовски през последните минути от живота му. Кой е искал зло и на кого — не е ясно. Но злото беше извършено. Колегията взе решение да прекрати изпълнението на програмата за изследване на тези области от Космоса, да се откаже от по-нататъшни опити за контакт и да консервира разположените там станции.

— Вие също ли гласувахте за това решение?

— Не. Аз се въздържах.

Кестер се ухили с разбиране.

— Това ми е познато. Много удобна позиция при известен дефицит на принципност.

По тона на Кестер беше ясно, че той причислява себе си именно към принципното малцинство. Салников даже го изруга наум.

— Ако бях гласувал против, щях да бъда длъжен да дам мотивирано обяснение — търпеливо обясни той. — Въпросът е твърде сериозен. А аз нямах логично обяснение. И сега нямам — в този смисъл, който изисква една официална позиция.

— Защо ми разказвате всичко това?

— Нищо не мога да докажа, Кестер. Нямам нищо освен убеждение.

— Много интересно — каза Кестер и демонстративно се прозя.

Тук Салников не издържа.

— Слушайте, Кестер — избухна той, — наистина ли това не ви интересува? Вие цяла година се стремите да бъде отменено решението на Колегията. Пишете писма до всички инстанции, обвинявате всички във всичко — от бездушие и необективност до тайна ненавист към вас. Много глупаво впрочем.

— Не е ваша работа — изръмжа Кестер.

— Съгласен съм. Това си е ваша работа. Изцяло и напълно. Затова съм дошъл при вас. Причините, които подбудиха Колегията да закрие нашите програми, са напълно обосновани. Пришълците не са проявили и най-малък стремеж към развитие на контакта. Нещо повече, те са демонстрирали пълно нежелание да встъпват в каквито и да било отношения с нас. Нашият оптимизъм струваше живота на десет души. Затова контактът е нежелателен и даже опасен. Ние (именно ние!) не можем да преценяваме това другояче.

Салников внезапно спря и се обърна към домакина:

— Разбирате ли? Срещата с братя по разум е нежелателна! Вникнете в смисъла на тези думи! Ето къде е истинската трагедия. Да насочваме в Космоса сили, способности, ресурси, да търсим и да се надяваме, че сред милиардите звезди ще се намери именно тази... И когато извънредно редкият случай, невероятният, лудият късмет ни среща, ние се натъкваме на враждебност! Не съм съгласен с решението на Колегията затова, защото изхождам от твърдото убеждение: цивилизация на звездно равнище по принцип не може да бъде враждебна на разумния живот. Не бива, нямаме право да прекъсваме опитите да намерим начин за общуване. И аз се замислих над въпроса: защо тези опити водят до гибел? Може би работата не е във враждебността, изобщо не е в нея. Може би те просто не са могли да предотвратят настъпването на злото? Нали степента на техните знания за нас съответствува напълно на това, което ние знаем за тях. Тоест ние еднакво не знаем нищо един за друг! Представете си: контактът, който разумът така чакаше, така търсеше, е невероятно близък. Той е реален, но е невъзможен. Неочаквано контактът се оказва смъртно опасен за хората. Други начини на предаване на информация, друга енергия на мисълта, друг път на развитие на разума. Твърде много други неща! Това биологически не е по силите на човека, разбирате ли? Аз съм сигурен, че Романовски е разбрал това преди смъртта си и се е опитвал да обясни, че те не са ни искали злото. Именно *не са искали*. Не може другояче. Може би той е успял да ги чуе...

— Накъде клоните? — попита Кестер. Наведен напред, той напрегнато се вслушваше във всяка дума.

— Вие два пъти се намирахте в зоната на контакта и понесохте това съвсем безболезнено. Вие сте човек, който е свършено

неприспособен за общуване със себеподобните си. Сякаш не сте роден на Земята, Кестер.

— Глупости — подсвирна Кестер.

— Относно произхода ви — да. В него не се съмнявам, просто зле се изразих. Но друго е същественото. Самият вие цял живот страдате, че не ви разбират. Вие не сте като всички и в това е вашето нещастие. Не съм ли прав?

Кестер слушаше, без да се опитва да възразява.

— И точно тези различия ви правят неуязвим. Напълно е възможно вие да сте единственият човек на Земята, способен да направи невъзможното. Макар и да съм сигурен, че подобни на вас ще се намерят още.

— Е, и какво? — прегракнало попита Кестер. Устните му бяха пресъхнали. Той мъчително чакаше.

— Аз съзнавам, че никой и никога няма да ми разреши да направя това. Твърде колебливи, неубедителни са доводите, за да се рискува още един живот. — Салников притисна с длани гърдите си. — И вие, Кестер, вие — моят най-главен довод, — сте компрометиран именно поради вашите уникални качества.

Той замълча, отиде до прозореца, постоя, барабанейки с пръсти по стъклото.

— Но ние нямаме право да не направим този опит. Можем твърде много да загубим. Всеки от нас и всички хора заедно. Просто ви осведомявам: утре излитам за станция „Алдам VI“. Възложено ми е да проследя хода на консервацията. Искате ли да летите с мен? Разбрахте ли?

— Аз... мен... — Кестер говореше с огромно усилие — аз съм лишен от допускане... вие няма да успеете...

Салников разкопча капака на джоба си и извади пластмасов правоъгълник:

— Някак съм свикнал да се грижа за всичко предварително. Наистина ще трябва да летите под чуждо име — вашето е прекалено добре известно в Извънземието. И така, ще летите ли?

Кестер стана и протегна напред двете си ръце. Опита се да каже нещо, но не успя.

* * *

Звездата, която беше слънце за Алдам, стоеше в зенит и може би за пръв път Кестер истински усети нейния нетърпимо яростен блясък. Матовите скали не хвърляха сенки. Сивата почва изглеждаше изпепелена от палещите отвесни лъчи.

Всичко беше както преди една година. Кестер въздъхна дълбоко няколко пъти и закрачи към клисурата. Под краката му шумоляха нажежени натрошени камъчета. Входът в котловината се откриваше изведнъж зад голяма скална отломка. Кестер спря за секунда там, долови с изострения си слух шум зад гърба си и рязко се обърна. От планера към него бавно вървеше Салников.

Той спря на две крачки от същия камък.

— Всичко ли е наред при вас, Кестер?

„Не виждаш ли, та питаш?“ — помисли Кестер и произнесе:

— Всичко е наред. А вие защо сте тук? Идете при планера.

Салников поклати отрицателно глава:

— Ще дойда с вас.

— Там е смъртта — глухо каза Кестер. — Да не сте полудели? Връщайте се веднага.

Салников се усмихна.

— Ако вие загинете и аз пак се върна сам, вече никой няма да ми повярва — упорито каза Кестер. — Връщайте се.

— Ето тук не сте прав — забеляза Салников. — Сега ще са длъжни да повярват. Аз изпратих в управлението касета с подробно описание на експеримента. Помислете, Кестер — гласът на Салников стана тъжен, — ами ако сгрешим? Ако... ако се случи нещо, аз съм длъжен да бъда редом. Нямам друг избор, разберете. За разлика от вас аз в никакъв случай не мога да се върна сам.

Салников беше прав, безусловно прав, и от тази мисъл на Кестер чак му прилоша. Той потъпка минута на място, след това се озъби яростно и закрачи към котловината.

— Желая ви успех — тихичко каза Салников и закрачи след него.

„Успех на всички ни“ — искаше да отговори Кестер и не успя.

Него вече го чакаха тук. Непознатото, абсолютно чуждото, но не враждебното — сега Кестер вече със сигурност знаеше това —

дишаше някъде до него, навсякъде около него. Кестер почувствува, че го чуват и чакат.

Той не знаеше какво става зад гърба му и се страхуваше да узнае. Направи още една крачка и смъкна шлема от главата си, устремявайки се срещу предпазливото очакване и сред мислите, закръжили като вихър в главата му, изведнъж просветна, изтръгна се и укрепна една, главната, побрала всичко, което той е бил и беше, вместила целия свят, минал и бъдещ, целия свят и човека, когото Кестер се опитваше с всички сили да заслони със своето малко, слабо тяло: „... Не причинявайте зло!...“

Публикувано във вестник „Орбита“, броеве 32,33/1983 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.